

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

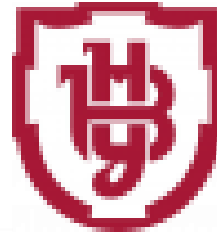
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачево
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

самосприйняття, прагнення до самоактуалізації, можна вважати основними чинниками, які великою мірою зумовлюють її психологічне благополуччя в подальшому житті.

Проблематика позитивного функціонування особистості, її психологічного благополуччя залишається актуальною та потребує подальшого дослідження, особливо щодо категорії осіб з обмеженими можливостями здоров'я.

Список використаних джерел

1. Авер'янова А. В. Дослідження психологічного благополуччя особистості в сучасному освітньому просторі. *Ракурси психологічного благополуччя особистості: Всеукраїнський науково-практичний семінар ІХ-ті Гротівські читання*. 2017. С. 24–25.
2. Грузинова К. М. Особливості взаємозв'язку основних компонентів світогляду із психічним благополуччям. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2020. Вип. 3, Том 1. С. 14–21.
3. Гуляєва О. В., Гуляєва Ю. О. Особливості емоційного компоненту психологічного благополуччя у студентів з обмеженими можливостями здоров'я. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Психологія*. Вип. 63. С. 39–42.
4. Каргіна Н. В. Психологічне благополуччя учасовому вимірі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2017. Вип. 3, Том 1. С. 73–77.
5. Павленко Г. В. Ресурси досягнення психологічного благополуччя. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2019. № 2. С. 286–296.
6. Павлоцька Я. І. Психологічне благополуччя в контексті системи відносин особистості. *Теорія і практика суспільного розвитку*. 2014. № 14. С. 28–31.

УДК 355.01:[159.922.8:159.944.4](043.2)

ЯМЧУК Т. Ю.
к. психол.н., доцент
Мукачівський державний університет
ДОЛИНАЙ М.
старший викладач
Мукачівський державний університет
КУЛАКОВА С.
здобувач спец. 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет

ВІЙНА ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ СТРЕСУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ

Війна є серйозною загрозою для життя та здоров'я дітей. У порівнянні з мирними часами, коли особистість може будувати свої майбутні плани та перспективи, в умовах війни зростає невизначеність, що значно впливає на життєву сферу особистості. Ця ситуація призвела до психологічної травми для мільйонів наших громадян, серед яких є десятки тисяч дітей і підлітків, що перебували або залишаються в зоні бойових дій.

За інформацією ООН та ЮНІСЕФ, на кінець березня з України було змушено виїхати 2 мільйони дітей, тоді як інші 2,5 мільйона отримали статус внутрішньо переміщених осіб через конфліктну ситуацію (дані ООН за 2022

рік). Додатково, згідно інформації від Офісу Генерального прокурора, 226 дітей втратили життя, а 415 отримали поранення внаслідок воєнних дій (2022 рік). Ці статистичні дані підтверджують, що діти стали найбільш вразливою категорією населення в умовах війни, і вони потребують повноцінної підтримки, допомоги та уваги для забезпечення їхнього виживання та розвитку.

Війна здійснює вплив на дітей підліткового віку у всіх аспектах їхнього життя, руйнує психологічну безпеку і має загрозливий вплив на психічне здоров'я та несе ризики виникнення розладів у психічному розвитку, а також розвитку тривалих форм фізичної, психологічної та соціальної дезадаптації.

По-перше, підлітки зазнають психологічного та емоційного стресу внаслідок переживання насильства, втрати близьких та переїзду. Це може призвести до розвитку психічних травм та посттравматичного стресового розладу.

По-друге, війна порушує освітні можливості підлітків, що може призвести до припинення навчання, втрати доступу до освітніх ресурсів та важкостей у здобутті освіти.

По-третє, війна створює небезпечні умови для фізичного здоров'я підлітків через ризик поранень та захворювань, а також може призвести до розриву між підлітками та їхніми сім'ями або спільнотами.

Усе це підкреслює важливість надання підтримки, захисту та ресурсів для підлітків, щоб допомогти їм подолати виклики, які вони зустрічають у воєнний час.

У сучасній психології проблема стресу є дуже актуальною. Незважаючи на значну кількість досліджень в цій галузі, багато питань залишаються не вирішеними та мають неоднозначні відповіді. Практичне значення дослідження стресу зумовлене постійним підвищенням динаміки та темпу життя, високими вимогами до діяльності людини та необхідністю швидкого прийняття рішень, що призводить до зростання стресових ситуацій.

Аналіз теорії стресу у контексті військових подій підкреслив актуальність, практичне значення та необхідність подальшого дослідження цієї проблеми. Війна має значний вплив на психічне здоров'я, що стає соціальною реальністю і вимагає ретельного аналізу змін у психічному стані підлітків. Дослідження цієї теми спрямоване на зменшення ризику виникнення у них проблем у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Журба К. Війна як чинник впливу на смисложиттєву сферу сучасних підлітків. *Нова педагогічна думка*. 2022. № 2(110). С. 105–109.
2. Крайнюк В. М. Психологія стресостійкості особистості: монографія. Київ, 2007. 432 с.
3. Панок В. Г., Чаплак Я. В., Андрєєва Я. Ф. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2019. 384 с.
4. Яцина О. Ф. Вплив війни на психічне здоров'я: ознаки травматизації психіки дітей та підлітків. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 7(25). С. 554–567.

РЕВНОЩІВ У ПАРТНЕРІВ

ЧЕКАН О. І., СІКОРА Д. А.	ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В РЕАЛІЯХ СУЧАСНОСТІ	93
ЯМЧУК Т. Ю., ДОЛИНАЙ М. І., КУЛАКОВА С.	ВІЙНА ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ СТРЕСУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ	95

СЕКЦІЯ 4.

**ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

ALEKSANDROVICH M.	NURTURING RESILIENCE: PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR UKRAINIAN STUDENTS IN ROMERANIAN UNIVERSITY IN ŚLUPSK	97
БАРЧІ Б. В., КАПАЦ А.	ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	99
БЕРНАТОВА Р., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.	РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	101
БРЕЦКО І. І., АНТАЛИК Е., СТЕЦЕНКО А.	ТРАНСФОРМАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНИХ ВУЗІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	103
ВОРОНОВА О. Ю., ЧИЖЕНКО Г.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	105
ГАБА І. М.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	107
ГАРАПКО В. І., ПОДОЛЯНУ В.	ОСВІТА ЦЕ І СУСПІЛЬНА І ПРИВАТНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	109
HERTSOVSKA N., ВОРКО І.	STUDENT-CENTEREDNESS AS A CORE APPROACH TO TEACHING IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	110
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА РОЗВИТКУ ТАЛАНТІВ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	112
КОСТЮ С. Й., МЕНЬКО Р.	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАВЛЕННЯ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ДО ЗДОРОВ'Я В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЇХНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО СТАТУСУ	114

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>